

Gesztenyehaj és homokvár

A kertváros utcái között megbújt egy kicsi tér. Pedig – valljuk be őszintén – kertvárosban nem szoktak kis terek lenni, hiszen a kertek elég enyhülést adnak az ott lakóknak. De amikor szigorú derékszögű rendben parcellázták az utcákat, a mérnökök talán nem tudtak mit kezdeni az ebbe a merev rendbe behasító ferde vasútvonalal. Így bárhogy is forgatták a leendő utcák vonalát, mindig maradt egy kis fura háromszögalak, ami jobb híján tér lett. No, ez elég kicsi volt ahhoz, hogy játszótér legyen vagy valami emlékművet helyezzenek rá, de ahhoz elég nagy volt, hogy a városgondnokság homokozót alakítson ki pár paddal, és árnyékot adó fákat ültessen köréje.

A kislány itt játszott, a homokozó egyik sarkában. Gesztenyebarna haját két kis copfba fonták, s ha szeles volt az idő, anyukája kendőt adott rá. Mindig ugyanazt játszotta, de ezer változatban. A homokozóformákba homokot lapátolt, majd kis tenyerével letapogatta, és kiborította a homokozó szegélyére. Legtöbbször nem sikerült. Vagy a homok nem volt elég nedves, és szétterült a peremen, vagy amikor levette a formát, ügyetlenül elhúzta a kezével. De amikor a délután munkájának eredményeképpen ott sorakoztak az ép homokműemlékek, diadalmasan nézett körül. „Lám, lám, milyen ügyes is vagyok.” De a padok üresen ásítottak, és a homokozóban sem volt senki. Senki? No, ez azért túlzás, hiszen az ellentétes sarkokban egy kisfiú vonatot játszott. Egy kis játékvonatnak csinált pályát, kanyarokat, és kezében a kis vonattal, szélesebben utazott messze tájakra, új világokba. Nem nagyon vettek tudomást egymásról. Ez még az a kor volt, amikor nem nyiladozik az ember a másik felé, főleg, ha fiú. És főleg, ha lány.

Egy nyári nap ebéd után, amikor szokott homokozós óráik kezdődtek, ugyancsak meglepődtek a homokozóhoz érve. A városgondnokság vagy valaki szülő, vagy egy közeli építkezés építői – ezt sohasem fogjuk már megtudni – a homokozó közepére nagy kupac új homokot hoztak, amivel az eddig lapos felületre hirtelen egy dombot, sőt hegyet varázsoltak, felcsigázva a kisfiú fantáziáját. A kislány nem nagyon hederített a változásra, továbbra is szorgalmasan készültek a babaszütemények, de a kisfiú egyre jobban bevonta a homokvárat a vasútpályákba. Először az alján ment körbe, majd az oldalán alakított ki kis utakat, végül elkezdődött az alagútfúrás. A domb alján kezdett neki a fúrásnak, kis kezével kaparta ki a homokot, aztán már csuklógig, könyökig ért az alagút, sőt már a karja is alig látszott ki a homokvár alól. A kislány is abbahagyta a játékot, és álmélkodva nézte, mi készül a háta mögött. A kisfiú mind mélyebbre és mélyebbre hatolt, de hiába nyújtózkodott, az alagúttal nem tudta áttörni a homokvár másik oldalát. A kislány észrevette a fiú próbálkozását, és kis kezével a másik oldalról ő is fúrni kezdte az alagutat. Talán már a könyökéig ért az ő alagútja, amikor megérezte a kisfiú nyújtózkodó ujjait. Találkoztak. Az ujjak kalimpáltak a homokvár közepén, és tágitották az alagutat, hogy majd a vonat is átmeheessen rajta. Mindkettejük számára különös érzés volt ez, a homokszemcséktől finomra csiszolódott ujjbegyek érintése. Az alagút készen lett. A kislány visszatért a formákhoz, a fiú büszkén tolta át a vonatot az elkészült alagúton.

Másnap mindketten hamarabb érkeztek. Talán, mert izgultak, mi történt a homokvárral és az alagúttal, de lehet, hogy azért, mert egyedül szerették volna megnézni és birtokba venni az egész homokozót. A fiú most újabb alagutat ásott keresztbe, s amikor karja lehetőségeinek végére ért, a kislány is fúrta, fúrta a homokvár oldalát. Nem törődtek azzal, hogy az arcukra és hajukra tapadt homokszemcséken megcsillan a nyári nap ragyogó sugara, és sajátos fénykört varázsolt önfeledt lényük köré. A kezük újra találkozott. Az ujjak kicsit játszottak egymással, majd készen lett az alagút, és indult a vonatás. Aztán egyre több alagút lett a homokváron, és nem lehet tudni, az alagútásás izgalma volt-e fontosabb, vagy az a fura bizsergés, amit az ujjak találkozás okozott. Mindketten remekül szórakoztak. Kis játékot is kieszelték, és ebben a lány volt a kezdeményező. A homokvár két oldalán benyújtották a kezüket, és először a gyűrűsujjukat érintették össze, majd a középsőt, ezt érdekes módon megismételték, majd a gyűrűst és a mutatót, majd visszafelé: mutató, középső és gyűrűs. Amikor elhibázták a viszonylag nagy koncentrációt kívánó műveletet, nevettek, és újrakezdték. Gyűrűs-középső. Gyűrűs-középső. Gyűrűs-mutató. Mutató, középső, gyűrűs. Tá-tá, tá-tá, tá-tá, titi-tá. És amikor újra találkoztak, már alagút és homokvár nélkül is összeérintették ujjacskáikat ebben az ütemben, és nagyokat nevettek. Különböznem beszéltek egymással, soha nem is kérdeztek semmit a másiktól. Csak a „tá-tá, tá-tá, tá-tá, titi-tá” – ez volt titkos játékuk.

Aztán egyszer nem jött a kislány, igaz, a nyár is a végére ért. A fiú szomorúan ment ki a játszótérre, és nézte, feltűnik-e a gesztenyehajú lány. De nem jött. Talán elköltöztek valahová. Akkoriban sokat költöztek az emberek. Máshol kaptak munkát, vagy áthelyezték őket. Aztán iskola lett, meg az egyre sűrűbb élet. Eleinte hiányzott az ujjbegyek játéka, a finom pajkos érintések és a kicsi közös titok megélése. Aztán mindent elfedett a gyorsan változó világ.

...

A villamos zsúfolt volt. Délutáni csúcsforgalom, megtévezve a karácsonyi bevásárlással. Az emberek nagy csomagokkal tülekedtek, és talpalatnyi hely sem volt. Kapaszkodni alig lehetett. Minden megállónál nőtt a tömeg. Az asszony egészen nekiszorult az üveglablaknak. Nem is bánta. A nagy páras melegben jólesett az ablaküveg hűsítő érzése. Nehéz napjai, sőt éveik voltak. Gesztenyebarna hajába már ősz szálak vegyültek, sála szorosan a nyaka köré volt tekerve. Nem hordott sapkát, ha nagyon fújt vagy esett, kapucniját felhúzta a fejére. De most itt az egyensúly megőrzése volt a legnagyobb feladat. És nem csak neki. A villamos meg-meglódult, majd hirtelen fékezett. Az utasok fegyelmezetten álltak. Ki kell bírni a leszállásig, aztán még egy kis gyaloglás, majd kinyitni a lakásajtót, és ott már minden biztonságos lesz: meleg, otthonosság és csend.

Az asszony mellett egy férfi állt. Egyik kezével a kapaszkodót fogta, másikkal az ablaknak támaszkodott. Jó kedve lehetett, valami kis dallamot dudorászott, és az ablakon lévő kezével kis ritmust kopogtatott hozzá. Tá-tá, tá-tá, tá-tá, titi-tá. Az asszony ránézett a kezére, és figyelni kezdte az ujjak játékát. Gyűrűs-középső, gyűrűs-középső, gyűrűs-mutató. Mutató, középső, gyűrűs.

Ismerős volt. Amikor még fiatal lány volt, gyakran pötyögte le ezt a taktust a zongorán, beállítva a közőket és a kezdőpontot, és egészen csinos kis dallamot talált ki hozzá. Már nem emlékezett, hogy D-dúr vagy cisz-moll volt-e. De most határozottan visszagondolt erre a dallamra. És a férfi keze mellett ő is lekopogtatta a ritmust. Gyűrűs-középső, gyűrűs-középső, gyűrűs-mutató. Mutató, középső, gyűrűs. Tá-tá, tá-tá, tá-tá, titi-tá. A férfi észrevette, és együtt játszották ezt a ritmust. A villamos olyan zsúfolt volt, hogy nem tudtak még egymás felé fordulni sem, és a megállóknál kicsit elsodródtak egymástól. Az asszony már várta, hogy a megálló után újrendeződjön az utazóközönség, és megjelenjen a férfi támaszkodó keze. Egyszer kicsit távolabb volt, aztán közelebb, és egyre közelebb. Majd az asszony kezére tette a kezét, és egyszerre kopogták le a fura kis ritmust. A nagy átszállóhely gyorsan közeledett, itt szállt át az asszony a buszra, hogy továbbutazzon. Fura nyugtalanság vett rajta erőt. Kissé kipirult, meglazította a sálát a nyakán, kicsit megrázta magát. Olyan finom, nőies mozdulatokkal. A férfi oldalról látta az arcát, barna szemait, állának gömbölyűségét, nyaka ívét. A férfi megérezte, hogy az asszony leszáll, neki viszont még hosszú útja volt a végállomásig. Majd a nő fülébe súgta: Áldott Karácsonyt! Az asszony maga elé suttogta: Neked is! Az ajtók kinyíltak, az asszony leszállt. Tekintetük egy pillanatra találkozott. Olyan nézés volt ez, amely nagyon belülről jött, és nem is a felszínt kutatta. A férfi a párás ablakon át még sokáig nézte a távolodó asszonyt.

...

A vegyztisztító hölgy, amikor átadta a télikabátot az asszonynak, kezébe adott egy cédulát is. – Itt a garancialevél, a számla, na meg ezt a cédulát találtuk a kapucniban. Igaz, csak a vegyztisztítás után vettük észre, és már nagyon nehezen olvasható. Talán egy név is lehetett rajta, meg egy telefonszám.

Az asszony sietett, gyorsan rendezte a számlát, és betette a táskájába a kabátot. No, majd otthon elrendezi a papírokat, mindent szépen a helyére. Örült a kabátnak, egészen megújult. Szerette. Ahogy az erdőt, a réteket, az őszi és téli nagy sétákat. De jó, újra lehet majd menni. Hozzádörgölözni a kabát melegéhez.

Otthon azért alaposan megnézte a cédulát. A név már olvashatatlan volt, de a telefonszám jól látszott. Kiolvasta. Vidéki szám volt, nyírbátori. 43/43 42 234. Nem volt ismerős. Megkérdezte a tudakozóban, a szám titkosított volt. 43/43 42 234. Vajon hogy került a kapucniba, és főleg mikor? A kis papírdarab egy letépett kis újságszél volt, mintha valaki gyorsan írt volna rá valamit. Nincs jelentősége, valaki szemetesnek használta a kapucniját. Szörnyűek az emberek. A kis fecni a papírkosárban végezte. Felvette a kabátot, még mindig passzolt rá, pedig már vagy húsz éve vette. Nem volt magas termetű, inkább alacsonynak mondható. Geszte-

nyebarna haját ráengedte a kabát hajtókájára, majd kacéran fordult egyet a tükör előtt. Örömmel konstata, hogy még mindig milyen jól néz ki, és a kabát szabása kiemeli az alakját. Karcsúsított kabát, így mondják a divathoz értők. Letagadhatna vagy tíz évet.

Egyedül volt. A gyerekek majd csak holnap, karácsonyestére jönnek, addig inkább egy-egy telefon jelentette a kapcsolatot velük. Már szabadságon volt. Nehéz évek voltak, egy nehéz élet minden fájdalmát és szenvedését hordozta legbelül. Bár az ember azt gondolná, lenne oka a szomorúságra, de vidám maradt és tevékeny. Egyedülálló, de nem magányos. Ez a kettő teljesen más. Egyedülálló, tehát önmagával lévő, és mindenkivel, akit szeret, és aki szereti őt. Már régen ült a zongoránál. Hogy is volt a régi ritmus? Gyűrűs-középső. Gyűrűs-középső. Gyűrűs-mutató. Mutató, középső, gyűrűs. Ujjai hamar megtalálták a rendet. Igen, cisz-moll, és már szalad is a dallam az ujjai között. Mennyi minden jutott eszébe. Chopin és Liszt, a koncertek előtti finom izgalmak, az egész élet.

Tíz éve különös találkozója volt. Igen, ott a villamoson, a párás üvegen, ezt a ritmust kopogta valaki. Le is kottázta már lány korában, és a kottára felírta az ujjrendet. Hol is van az a kotta? Valahová eltette, és most szeretne volna lejátszani. Az emlékek dobozának legalján volt. Kézrel írt kotta, vonalzóval rajzolt kottavonalak. Egy gyermekkorából való fénykép is kiesett a dobozból. Amikor felköltöztek vidékről, a költözés előtt kérte az édesapját, fényképezze le az utcasarki homokozó homokvárát.

Feltette a kottát a tartóra. Ujjait a klaviatúra fölé helyezte, és ránézett a kottára. 434342234 volt az ujjrend. Gyűrűs, középső, gyűrűs... és ekkor valami borzongást érzett, valami nagy bizsergést. A papírkosárra nézett. Odafutott, és kis keresgélés után megtalálta a fecnit a számmal. A két szám egyezett. Az ujjrend és a telefonszám, a gyermekkori ártatlan kis titkos játék és a villamoson a kéz. Mi lehet ez, minek a játéka? Nagy lélegzetet vett, beült a fotelbe, végigsimította a ruháját, megigazította a haját, kicsit megtornáztatta az arcizmait. Csak nyugi, nyugi! Este volt már. Felhívta a számot: 43/43 42 234. Pár csengetés után egy férfihang szólt bele a kagylóba. Halló? Az asszony elhallgatott. A tíz éve a villamoson mellette álló férfi hangja volt.

„Te vagy az, gesztenyehajú lány? Tíz éve várom, hogy felhívj.” Az asszony csak annyit tudott mondani: „Igen.” Mély csend következett, majd a nő elkezdte mondani: tá-tá, tá-tá, tá-tá, titi-tá. A férfi vele mondta az utolsó ritmust. Majd szinte egyszerre mondták: Áldott Karácsonyt Neked, boldog ünnepeket!

Még sokáig beszélgettek. A szállingózó hópihéken megcsillant az utcai lámpák fénye. Ahogy a kis homokszemek csillámai a lenyugvó nap fényében a kislány és a kisfiú karján.

Garay András

ELŐFIZETÉS

Tisztelettel kérjük Olvasóinkat, hogy legkésőbb **2016. január 31-ig** újítsák meg előfizetésüket. A lap ára csekély mértékben emelkedik, az egyes számok ára 275,- Ft, az éves előfizetés **1650,- Ft** lesz, illetve annak, aki postán kéri, a **postaköltséggel együtt 2900,- Ft**.

Töbletbefizetéseket vagy adományokat ezután is szívesen elfogadunk.

Kérjük, hogy a belföldi rózsaszín postautalvány címzésében az „Érted vagyok” és Kovács László nevét egyaránt tüntessék föl (1076 Budapest, Thököly út 11. I/6).